

Sygn. akt: I C 349/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 16 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Pawlikowska

Protokolant: stażysta Paulina Kruk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 grudnia 2015 r. w W.

sprawy z powództwa: (...) **Sp. z o.o. we W.**

przeciwko: **H. K. (1)**

- o zapłatę

I. zasądza od pozwanej H. K. (1) na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. we W. kwotę 10.406,91 (dziesięć tysięcy czterysta sześć 91/100) złotych wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP naliczanymi od wskazanej kwoty za okres od dnia 22.06.2015r. do dnia zapłaty;

II. należność zasądzoną powyżej w pkt I wyroku rozkłada na 52 miesięczne raty, w tym pierwsze 51 rat w kwotach po 200 (dwieście) złotych oraz ostatnia w wysokości 206,91 (dwieście sześć 91/100) złotych, płatne do dnia 10-tego każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego od tego, w którym wyrok się uprawomocni, z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;

III. nie obciąża pozwanej kosztami procesu;

IV. nadaje wyrokowi w pkt I, z zastrzeżeniem punktu II, rygor natychmiastowej wykonalności.

Sędzia

Małgorzata Pawlikowska

Sygn. akt I C 349/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 22 czerwca 2015 roku powodowa spółka (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym, domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanej H. K. (1) kwoty 10.406,91 złotych wraz z umownymi odsetkami naliczonymi od tej kwoty według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP za okres od dnia 22 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa wyjaśniła, że wierzytelność wobec pozwanej została nabyta na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 23 grudnia 2013 roku zawartej pomiędzy powódką a poprzednim wierzycielem. Strona powodowa wskazała, że zobowiązanie wynika z umowy pożyczki o nr (...)z dnia 06 kwietnia 2012 roku zawartej pomiędzy (...) im. (...)z siedzibą w G.a S. O.. Zgodnie z tą umową pożyczka miała zostać zwrócona w miesięcznych ratach. W dniu 23 czerwca 2012 roku pożyczkobiorca, to jest S. O.zmarł i nie uregulował należności wynikającej z

zwartej umowy. Zgodnie z Regulaminem Udzielania Kredytów i Pożyczek (...) im. (...)roszczenie o zwrot pożyczki stało się wymagalne, albowiem wraz ze śmiercią S. O.ustało jego członkostwo w Kasie. Strona powodowa powołała się w tym miejscu również na przepis art. 25 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze (Dz.U.2003, Nr 188, poz. 1848), który stanowi, że członka zmarłego skreśla się z rejestru członków spółdzielni ze skutkiem od dnia, w którym nastąpiła śmierć, a w myśl art. 28 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 roku o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych obowiązującą w dacie zawarcie umowy i w dacie wymagalności zadłużenia, w razie ustania członkostwa roszczenie o zwrot pożyczki lub kredytu staje się wymagalne z dniem ustania członkostwa. Z kolei postawienie pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności powoduje obowiązek bezzwłocznej spłaty całego zadłużenia z tytułu wykorzystanej pożyczki wraz z należnymi odsetkami i innymi kosztami. Następnie strona powodowa wskazała, że w wyniku przeprowadzonego postępowania spadkowego w dniu 30 sierpnia 2012 roku Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie w sprawie o sygn. I Ns 205/12 wydał postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po pożyczkobiorcy na mocy, którego spadek po nim nabyła pozwana H. K. (1)– siostra S. O..

Strona powodowa podniosła, iż wezwała pozwaną do zapłaty całej należności z tytułu niezapłaconej pożyczki. Wezwanie to pozostało jednak bezskuteczne.

Na dochodzoną kwotę składa się kapitał pożyczki w kwocie 6.929,49 zł oraz odsetki karne wynikające z zaległości w spłacie rat pożyczki oraz naliczone od kwoty całego niespłaconego kapitału pożyczki od dnia następnego po dniu wymagalności w kwocie 3.477.42 złotych.

- pozew o zapłatę – k. 2-3;

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 08 lipca 2015 roku, sygn. I Nc 53/15 referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie nakazał pozwanej aby zapłaciła stronie powodowej dochodzoną kwotę wraz z odsetkami oraz kwotę 2.586,25 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

- nakaz zapłaty z dnia 08 lipca 2015 roku sygn. I Nc 53/15 – k. 13-15;

Wskazany powyżej nakaz zapłaty utracił moc na skutek zaskarżenia go w całości przez pozwaną sprzeciwem.

We wniesionym sprzeciwie pozwana H. K. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości bądź też o oddalenie powództwa pod kwotę 5.406,91 zł oraz o rozłożenie zaległości na 28 rat, płatnych w ten sposób, że 27 rat w wysokości 200,00 zł każda, płatne do 10 dnia każdego miesiąca, począwszy od uprawomocnienia się orzeczenia, natomiast 28 rata w wysokości 6,91 zł. W uzasadnieniu wniesionego sprzeciwu pozwana podniosła, że zabezpieczeniem zaciągniętej przez S. O. pożyczki było przystąpienie do umowy ubezpieczenia grupowego. Zgodnie z deklaracją suma gwarantowana ubezpieczenia wyniosła 5.000,00 zł. W związku z tym w pierwszej kolejności strona powodowa winna zwrócić się do Ubezpieczyciela celem wypłaty na jej rzecz kwoty 5.000,00 zł i o taką właśnie kwotę winna zostać pomniejszona kwota dochodzonej wierzytelności. H. K. (1) podniosła, iż przyczyną śmierci S. O. był udar mózgu i jest to jedno ze zdarzeń ubezpieczeniowych, które skutkuje odpowiedzialnością Ubezpieczyciela. Wynika to wprost z zapisów ogólnych warunków grupowego ubezpieczenia ATUT, które są powszechnie dostępne na stronie internetowej Ubezpieczyciela. H. K. (1) wskazała, iż wnosi o rozłożenie płatności pozostałej należności na raty, albowiem znajduje się w trudnej sytuacji finansowej i w związku z tym nie będzie mogła uiścić tak dużej kwoty jednorazowo. Dodatkowo pozwana podniosła, iż choruje, a ponadto opiekuje się dwójką niepełnosprawnych synów i jej jedynym źródłem dochodu jest świadczenie emerytalne w wysokości 940,00 zł.

- sprzeciw od nakazu zapłaty – k. 41-44;

W piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2015 roku stanowiącym odpowiedź na sprzeciw strona powodowa podtrzymała wszystkie swe żądania zgłoszone we wniesionym pozwie. Strona powodowa podniosła, że należność dochodzona pozvem wynika z zawartej przez S. O. umowy pożyczki. Po śmierci pożyczkobiorcy obowiązek spłaty należności z tytułu zawartej przez niego umowy pożyczki przeszedł na pozwaną H. K. (1), która jest spadkobiorcą S. O. i nie odrzuciła spadku. Odnośnie ubezpieczenia zawartej umowy pożyczki strona powodowa przyznała, iż

takie zabezpieczenie zostało ustanowiono, jednakże Towarzystwo (...) podjęło decyzję odmowną w sprawie wypłaty świadczenia z ubezpieczenia od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – ATUT.

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa wskazała, iż nie wyraża zgody na rozłożenie płatności zadłużenia na raty uzasadniając swoje stanowisko tym, że przepis art. 320 kpc, zezwala na sądową modyfikację sposobu spełnienia zasądzonego świadczenia poprzez ustalenie rat spłaty jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach i w związku z tym Sąd ze szczególną ostrożnością winien podchodzić do ingerowania w treść łączącego strony stosunku materialnoprawnego i podejmować w tym względzie orzeczenia jedynie wyjątkowo. Strona powodowa wskazała ponadto, iż po uzyskaniu tytułu wykonawczego możliwe jest rozłożenie na raty spłaty zadłużenia obejmującego również należne koszty procesu, w drodze jej restrukturyzacji przeprowadzonej na wniosek pozwanego.

- odpowiedź na sprzeciw – k. 54-56

Pozwana H. K. (1) na rozprawie w dniu 11 grudnia 2015 roku potwierdziła, iż jest jedynym spadkobiercą po zmarłym S. O. i nie odrzuciła spadku tylko go przyjęła. Pozwana H. K. (1) uznała powództwo, jednakże zaznaczyła, iż z uwagi na swoją trudną sytuację materialną nie będzie w stanie spłacić takiego zadłużenia. **(k. 80)**

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 04 czerwca 2012 roku S. O. zawarł ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. umowę pożyczki (kredyt konsumencki) nr (...). Na mocy zawartej umowy S. O. zaciągnął pożyczkę na cele mieszkaniowe w kwocie 7200,00 złotych oprocentowaną według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd Kasy wynoszący w dniu zawarcia umowy 22,5 %. Umowa została zawarta na okres od dnia 08 kwietnia 2012 roku do dnia 30 marca 2017 roku i zgodnie z jej postanowieniami zaciągnięta pożyczka wraz z należnymi odsetkami miała zostać spłacona przez pożyczkobiorcę w ratach miesięcznych bez wezwania w terminach i kwotach wskazanych w harmonogramie spłaty pożyczki. W przypadku zaległości w spłacie pożyczki pożyczkobiorca zobowiązał się do uiszczenia na rzecz pożyczkodawcy opłat za czynności windykacyjne w ustalonej wysokości. Zgodnie z postanowieniami zawartej umowy w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność dnia następnego miała stać się należnością przeterminowaną Od niespłaconego w całości lub części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia miały być pobierane odsetki. Zabezpieczeniem zaciągniętej pożyczki stało się przystąpienie do umowy ubezpieczenia grupowego ATUT. Koszt z tego tytułu wyniósł 654 zł i kwota ta została potrącona z przyznanej pożyczki. Załącznikami do zawartej umowy pożyczki stał się między innymi Regulamin, harmonogram spłaty pożyczki oraz Tabela prowizji i opłat.

dowód:

- umowa pożyczki z dnia 06 kwietnia 2012 roku – **k. 13- 15;**

- uchwała nr 12 z dnia 25 marca 2009 roku (...) im. (...) dot. oprocentowania oraz uchwała z dnia 12 maja 2009 roku – **k. 18, 19;**

- harmonogram spłaty pożyczki – **k. 68-69;**

S. O. przed spłatą pożyczki, w dniu 23 czerwca 2012 roku zmarł. Zgodnie z postanowieniami Statutu (...) im. (...) oraz z Regulaminem stanowiącym integralną część umowy pożyczki śmierć pożyczkobiorcy spowodowała ustanie jego członkostwa w Kasie. Z chwilą śmierci S. O., całość niespłaconego zobowiązania stała się wymagalna.

dowód:

- odpis skrócony aktu zgonu – **k. 17;**

- Statut (...) – **k. 61 – 67;**

- Regulamin udzielania kredytów i pożyczek (...) – **k. 57 – 60**;

Na dzień 22 czerwca 2015 roku saldo pozostałego do spłaty kapitału pożyczki wynosiło 6.929,49 zł oraz odsetki w wysokości 3,477,42 zł, które są sumą 12,82 zł odsetek od pożyczki, 3.464,60 zł odsetek karnych naliczonych od dnia wymagalności do dnia wniesienia pozwu od zaległego kapitału.

dowód:

- wykaz operacji na koncie pożyczkobiorcy – **k. 70-73**;

Towarzystwo (...)z siedzibą w S.podjęło decyzję o odmowie wypłaty świadczenia z tytułu zgonu S. O..

Towarzystwo uznało, iż zgon pożyczkobiorcy S. O. nie był zdarzeniem, które byłoby objęte zakresem ubezpieczenia.

dowód:

- Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków – **k. 75- 76**;

- decyzja (...) z dnia 20 sierpnia 2012 roku – **k. 77**;

Postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2012 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 205/12 Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie stwierdził, iż spadek po S. O. na podstawie ustawy nabyła jego siostra H. K. (1) w całości.

dowód:

- odpis skrócony aktu małżeństwa – **k. 26**;

- postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku – **k. 25**;

W dniu 23 grudnia 2013 roku (...)im. F. S.z siedzibą w G.zawarła umowę cesji wierzytelności. Wierzytelność przysługującą wobec S. O.wraz z innymi wierzytelnościami, za cenę określoną w umowie została przeniesiona na spółkę (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnościąspółka komandytowa z siedzibą we W.. Na rzecz cesjonariusza zostały przeniesione wierzytelności wraz ze wszystkimi związanymi z tym prawami, w tym – wraz z roszczeniem o odsetki, a także prawem dochodzenia odszkodowań z tytułu ubezpieczeń wierzytelności na wypadek śmierci dłużnika. Załącznikiem do umowy cesji był wykaz wierzytelności. Wśród wykazu wierzytelności, które nabyła powodowa Spółka znalazła się także wierzytelność przysługująca (...) im. (...)z siedzibą w G.wobec S. O..

dowód:

- wyciąg z umowy przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem – **k. 10**;

- częściowy wykaz wierzytelności stanowiący załącznik do umowy cesji wierzytelności – **k. 11**;

- notarialne poświadczenie podpisów na umowie przelewu wierzytelności – **k. 12**;

Pismem z dnia 08 czerwca 2015 roku powódka wezwała H. K. (1) jako spadkobierczynię S. O. do zapłaty kwoty 10.440,21 zł tytułem zwrotu świadczenia wynikającego z udzielonej pożyczki, na którą składała się kwota 6.929,49 zł stanowiąca kapitał pożyczki oraz kwota 3.510,72 zł, na którą złożyły się odsetki, w tym odsetki karne. Pismo zawierało informację i pouczenie, iż w przypadku nieuregulowania należności w ciągu 7 dni od daty doręczenia wezwania sprawa bezzwłocznie zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego.

Wezwanie pozostało bezskuteczne. H. K. (1) odmówiła przyjęcia korespondencji.

dowód:

- wezwanie do zapłaty – **k. 20**;
- zwrotne potwierdzenie odbioru od wezwania – **k. 21**;

Pozwana H. K. (1) jest na emeryturze i otrzymuje w tego tytułu świadczenie emerytalne w wysokości 940,00 zł miesięcznie. Prowadzi wspólne gospodarstwo z dwoma synami, którymi się opiekuje. (...) są osobami niepełnosprawnymi. H. K. (1) choruje i ma orzeczony stopień niepełnosprawności w stopniu znacznym. Orzeczenie o niepełnosprawności zostało wydane w dniu 06 listopada 2014 roku na okres do dnia 30 listopada 2016 roku. Pozwana choruje zwyrodnienie stawu kolanowego.

dowód:

- przesłuchanie pozwanej H. K. (1) – **k. 80**;
- skierowanie do szpitala – **k. 46**;
- karta informacyjna leczenia szpitalnego – **k. 47**;
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – **k. 48**;

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych wyżej dokumentów, złożonych bezpośrednio do akt sądowych niniejszej sprawy. Sąd uznał wszystkie powyższe dowody za wiarygodne, ponieważ były jasne, logiczne i zrozumiałe oraz wzajemnie się uzupełniały, tworząc łącznie spójną całość. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia miarodajności któregokolwiek z powołanych wyżej dowodów. Należy podkreślić, że stan faktyczny w niniejszej sprawie był - w swojej zasadniczej części - bezsporny, albowiem pozwana H. K. (1) nie kwestionowała, iż jej brat S. O. zawarł umowę pożyczki z (...) Bank S. A., jak również nie negowała tego, że przedmiotowej pożyczki nie spłacił. Przedmiotem sporu w sprawie były natomiast kwestie prawne związane z tym, czy strona powodowa może dochodzić zapłaty całej nabytej wierzytelności w sytuacji, gdy zaciągnięta pożyczka została zabezpieczona przystąpieniem przez pożyczkobiorcę do umowy ubezpieczenia grupowego.

W prowadzonym postępowaniu Sąd przesłuchał pozwaną H. K. (1) i na tej podstawie oraz na podstawie przedłożonych przez pozwaną dokumentów ustalił jej sytuację finansową i rodzinną.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było uzasadnione i jako takie zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności należy powiedzieć, że Sąd uznał, iż powodowa Spółka wykazała, iż przysługiwała jej wierzytelność, której zaspokojenia przez pozwaną dochodziła w toku postępowania sądowego w niniejszej sprawie.

Proces cywilny ma charakter kontradyktoryjny (sporny pomiędzy powodem a pozwanym). Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu zawartą w art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Konsekwencje procesowe zatem ponosi strona, na której ciężar dowodu spoczywał. W sytuacji, gdy istotne fakty zostaną ustalone, to podlegają one ocenie z punktu widzenia przepisów prawa materialnego, niezależnie od tego, która ze stron podjęła w tym zakresie inicjatywę dowodową.

W realiach niniejszej sprawy taki obowiązek spoczywał na stronie powodowej i to powód powinien wykazać, że skutecznie nabył wierzytelność przysługującą cedentowi w stosunku do pozwanej. Nie wystarczy przy tym złożenie dokumentów potwierdzających samą czynność prawną w postaci umowy cesji wierzytelności. Konieczne jest także przedstawienie nie budzących wątpliwości dowodów na istnienie wierzytelności będącej przedmiotem przelewu oraz jej wymagalności. Nabywca wchodzi bowiem w sytuację prawną poprzedniego wierzyciela i tak jak poprzedni wierzyciel, dochodząc zapłaty wierzytelności, powinien udowodnić przede wszystkim podstawy istnienia wierzytelności a nie tylko sam fakt cesji. Strona powodowa przedłożyła do akt sprawy między innymi kserokopie

umowy pożyczki zawartej pomiędzy S. O. a (...) im. (...) z siedzibą w G., jak również kserokopię wyciągu z umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy (...) a powodową Spółką. W związku z tym nie mógł budzić wątpliwości Sądu fakt przelewu wierzytelności mającej swoje źródło we wskazanej wyżej umowie pożyczki. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że powodowa Spółka wykazała, iż nabyła w drodze cesji - wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki zawartej pomiędzy (...) im. (...) z siedzibą w G. a S. O..

Zgodnie z przepisem art. 509 §1 k.c. – wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W ustalonym stanie faktycznym należy stwierdzić, że zarówno przepisy ustawy, jak i postanowienia umowne oraz właściwość zobowiązania nie sprzeciwiały się przelewowi wierzytelności, jaką w drodze cesji nabyła powodowa Spółka. Umowa pożyczki z dnia 06 kwietnia 2012 roku będąca źródłem wierzytelności należnej stronie powodowej wobec H. K. (1) – nie wyłączała możliwości cesji wierzytelności. Również właściwość zobowiązania nie sprzeciwiała się możliwości cesji wierzytelności dochodzonej w pozwie (nie jest to bowiem wierzytelność niezbywalna, przelew nie pogorszył sytuacji prawnej wierzyciela itp.). Wobec tego cesja wierzytelności, która pierwotnie przysługiwała (...) im. (...) z siedzibą w G. względem S. O., była więc w świetle przepisów prawnych, postanowień umownych i właściwości zobowiązania dopuszczalna i nie wymagała zgody pozwanego. Zawarta przez S. O. umowa pożyczka nie wprowadzała obowiązku uzyskania zgody biorącego kredyt na cesję wierzytelności wynikającej z tej umowy. Tym samym strona powodowa posiadała legitymację czynną do prowadzenia procesu.

Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że w wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 kc przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela. Jednocześnie w myśl art. 513 § 1 kc dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Zapis ten jest wyrazem zasady, iż w następstwie przelewu nie może pogorszyć się sytuacja dłużnika. Dłużnik ma zatem prawo zgłaszania wobec nabywcy zarówno zarzutów związanych ze źródłem powstania zobowiązania, wad oświadczenia woli, jak również zarzutów dotyczących czynności prawnych, czy też działań i zdarzeń późniejszych np. dotyczących odroczenia terminu świadczenia, przedawnienia, niewykonania świadczenia wzajemnego.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest fakt zawarcia przez S. O. ze (...) im. (...) z siedzibą w G. w dniu 06 kwietnia 2012 roku umowy pożyczki na cele mieszkaniowe w wysokości 7.200 zł. Bezspornym było również to, że dłużnik nie wywiązał się ze spłaty zobowiązania oraz to, że w dniu 23 czerwca 2012 roku S. O. zmarł. W związku ze śmiercią pożyczkobiorcy nastąpiła wymagalność niespłaconej części pożyczki, czyli w dniu 23 czerwca 2012 roku pożyczkodawca uzyskał możliwość żądania całości niezaspokojonej części pożyczki. Stosownie do art. 25 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze (Dz.U. tj. z 2013r., poz. 1443 z późn. zm.) z chwilą śmierci, członka spółdzielni skreśla się z rejestru członków ze skutkiem od dnia, w którym nastąpiła śmierć. W takim przypadku w razie ustania członkostwa roszczenie o zwrot pożyczki lub kredytu staje się wymagalne z dniem ustania członkostwa. Odpowiednie zapisy stanowiące odzwierciedlenie zacytowanego powyżej przepisu znalazły się również w postanowieniach Statutu (...) oraz w Regulaminie udzielania kredytów i pożyczek.

Obowiązek S. O. zwrotu pożyczki wynika z art. 720 kc. Zgodnie z tym przepisem przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Pozwana H. K. (1) weszła w ogół praw i obowiązków pożyczkobiorcy S. O. jako jego spadkobierczyni ustawowa. W myśl bowiem przepisu art. 922 kc prawa i obowiązki zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na spadkobierców. Następstwo prawne ma postać sukcesji uniwersalnej i w związku z tym zasadą jest przejęcie przez spadkobierców wszelkich praw i obowiązków majątkowych zmarłego w takim zakresie, w jakim obciążałyby one spadkodawcę, gdyby żył. Taki wypadek następstwa prawnego ma miejsce również w przypadku umowy pożyczki, z tą konsekwencją,

że dłużnikami są w miejsce zmarłego pożyczkobiorcy jego spadkobiercy. O zakresie obowiązków spadkobierczyni decydował, zgodnie z art. 922 § 1 kc stan istniejący w chwili otwarcia spadku tj. stan na dzień 23 czerwca 2012 roku.

Pozwana w toku prowadzonego postępowania nie kwestionowała dochodzonego roszczenia, wskazując jedynie na konieczność jego częściowego zrealizowania z tytułu ubezpieczenia stanowiącego zabezpieczenie spłaty pożyczki. Spłata pożyczki nie została jednak dokonana z tytułu ubezpieczenia. Zgodnie bowiem z §3 ust. 1 pkt 1 i 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków przedmiotem ubezpieczenia były: śmierć ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku, zaistniałego w okresie ubezpieczenia oraz śmierć ubezpieczonego w następstwie zawału serca lub udaru mózgu, zaistniałego w okresie ubezpieczenia. Uszczegółowienia tych zapisów można odnaleźć w §2 pkt 2, 7 i 8 powyższych Warunków (...). Zdarzenie w postaci śmierci S. O. nie zostało objęte zakresem ubezpieczenia. Wobec powyższego nastąpiła odmowa wypłaty świadczenia. W związku z tym należy uznać, iż powódka miała prawo dochodzić roszczenia od pozwanej H. K. (2) będącej spadkodawczynią S. O.. W związku z tak ustalonym stanem faktycznym ostatecznie na rozprawie w dniu 11 grudnia 2015 roku pozwana uznała powództwo, a tym samym wyraziła zgodę na wydanie wyroku zgodnego z żądaniem powódki. W świetle treści przepisu art. 213 § 2 kpc Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba, że uznanie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Okoliczności niniejszej sprawy nie dały podstaw do oceny, że uznanie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Sąd przyjął kwotę wymagalnego zadłużenia, zgodnie z kalkulacją przedstawioną przez stronę powodową i orzekł na podstawie art. 720 kc w zw. z art. 509 kc i art. 922 kc jak w pkt I wyroku. Żądanie zasądzenia odsetek od przeterminowanego zadłużenia znajdowało uzasadnienie w treści postanowień umownych przewidujących oprocentowanie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Pozwana H. K. (1) wniosła o rozłożenie płatności dochodzonej przez stronę powodową należności na raty.

Zgodnie z art. 320 kpc, w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Celem, któremu przepis art. 320 kpc ma służyć jest ochrona dłużnika w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a podstawą jego zastosowania jest wyłącznie uznanie Sądu, że właśnie taki szczególnie uzasadniony wypadek ma miejsce w rozpatrywanej sprawie. Wskazany powyżej przepis uprawnia Sąd do modyfikowania treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego. Wskutek rozłożenia na raty następuje z mocy konstytutywnego wyroku inne oznaczenie sposobu i terminu spłaty świadczenia należnego wierzycielowi. Dłużnik na podstawie takiego wyroku zostaje zobowiązany do regulowania swojego długu w sposób ratałny zamiast w sposób wynikający z łączącego strony stosunku zobowiązaniowego. Wskutek rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty, terminy spłaty ratałnych świadczeń są od tej chwili inne, późniejsze, a leżące u podstaw zdarzenia w postaci opóźnienia lub zwłoki przestają z mocy orzeczenia sądu istnieć co do ratałnych świadczeń w okresie od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat

W ocenie Sądu, trudna sytuacja w której znalazł się pozwana, a szczególności jej problemy zdrowotne oraz niskie świadczenie emerytalne pozwanej, jak również fakt sprawowania opieki nad dwójką niepełnosprawnych synów, przy jednoczesnej woli pozwanej spłaty zadłużenia w ratach, uzasadniały skorzystanie z możliwości jaką daje przepis art. 320 kpc. Z tych przyczyn uwzględniony został wniosek pozwanej o rozłożenie spłaty zasądzonego świadczenia na raty, co znalazło odzwierciedlenie w pkt II sentencji wyroku. Zasądzona należność rozłożona została na 52 rat miesięcznych, w tym pierwsze pięćdziesiąt jeden rat w kwocie po 200 złotych oraz ostatnia rata w wysokości 206,91 złotych.

W pkt III wyroku Sąd zawarł rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu. Otóż Sąd kierując się okolicznościami przedmiotowej sprawy, w tym niskimi dochodami pozwanej, jej niepełnosprawnością jak również trudną sytuacją rodzinną oraz przede wszystkim postawą pozwanej, która ostatecznie uznała żądanie powódki Sąd na podstawie art. 102 kpc odstąpił od obciążenia pozwanej kosztami procesu.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 kpc wyrokowi Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Małgorzata Pawlikowska